

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan:

G r   lerinizi duzenleme@bddk.org.tr adresine e-posta ile iletebilirsiniz.

KALKINMA VE YATIRIM BANKALARINDA KREDİ SINIRLARINA İLİŞKİN TEBLİĞ TASLAĞI

BİRİNCİ BÖLÜM BaŐlangıç Hükümleri

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı, kalkınma ve yatırım bankalarınca bir gerçek ya da tüzel kişiye veya risk gruplarına kullanılabilecek kredilere ilişkin sınırları ve konsolide ve konsolide olmayan esasa göre bu sınırların hesaplanmasına, raporlanmasına ve sınır aŐımlarına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

(2) İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ő. ile sermayesinin çoğunluğu kamuya ait olan kalkınma ve yatırım bankaları bu Tebliğ hükümlerine tabi değildir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 43 üncü maddesinin birinci fıkrası, 77 nci maddesinin ikinci fıkrası ve 93 üncü maddesi ile 21/12/2023 tarihli ve 32406 sayılı Resm  Gazete’de yayımlanan Risk Gruplarının Belirlenmesine ve Kredi Sınırlarına İlişkin Yönetmeliğin 17 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu TebliĖde geçen;

a) Ana sermaye: 5/9/2013 tarihli ve 28756 sayılı Resm  Gazete’de yayımlanan Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bu ad altında hesaplanan  zkaynak unsurunu,

b) Kaldıraç oranı: 5/11/2013 tarihli ve 28812 sayılı Resm  Gazete’de yayımlanan Bankaların Kaldıraç Düzeyinin  l lmesine ve DeĖerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik hükümleri uyarınca ay sonları için konsolide olmayan esasa göre hesaplanan kaldıraç oranını,

c) Konsolide ana sermaye: Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bu ad altında hesaplanan konsolide  zkaynak unsurunu,

 ) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,

d) Risk grupları: Risk Gruplarının Belirlenmesine ve Kredi Sınırlarına İlişkin Yönetmelikte düzenlenmiŐ olan risk gruplarını,

e) Yönetmelik: Risk Gruplarının Belirlenmesine ve Kredi Sınırlarına İlişkin YönetmeliĖi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Kredi Sınırları ve Uygulama Esasları

Kredi sınırları

MADDE 4- (1) Kalkınma ve yatırım bankalarının konsolide ve konsolide olmayan esasta; bir gerçek ya da tüzel kişiye veya risk gruplarına kullanılabilecekleri kredilerin risk tutarı toplamının ana sermaye tutarlarına oranı aşağıdaki tabloda kaldıraç oranı düzeyine karşılık gelen oranı aşamaz.

Kaldıraç Oranı (k)	KREDİ SINIRI ORANLARI	
	Bankanın dahil olduğu risk grubuna ilişkin oran	Bir gerçek veya tüzel kişiye ya da bir risk grubuna ilişkin oran
$\%10 > k \geq 0$	$\%35$	$\%40$
$\%20 > k \geq \%10$	$\%40$	$\%45$
$\%30 > k \geq \%20$	$\%45$	$\%50$
$\%40 > k \geq \%30$	$\%50$	$\%55$
$k \geq \%40$	$\%55$	$\%60$

(2) 01/01/2020 tarihinden sonra kurulan ve kaldıraç oranı yüzde on veya daha fazla olan kalkınma ve yatırım bankaları açısından, faaliyet izni aldıkları tarihten itibaren beş yıl boyunca, birinci fıkradaki kredi sınırı oranları beşer puan azaltılarak uygulanır.

Kredi sınırı uygulama esasları

MADDE 5- (1) 4 üncü maddedeki risk grupları ve sınırlar hakkında, Yönetmeliğin; risk gruplarına, 6 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkrasındaki sınırların hesaplanmasına, raporlanmasına ve Geçici 1 inci maddesi hükmü hariç sınır aşımalarına ilişkin hükümleri uygulanır.

(2) Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin dördüncü fıkrası dışında kalan ve kalkınma ve yatırım bankalarının ihtiyarında olmayan sebepler ile sınırlarda aşım oluşması halinde, söz konusu aşım tutarları Kurumca belirlenecek süre zarfında giderilir ve bu süre zarfında aşım nedeniyle banka hakkında idari para cezası uygulanmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İntibak

GEÇİCİ MADDE 1-(1) Bu Tebliğin yürürlük tarihi itibarıyla 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan sınırlarda aşım bulunması halinde, kalkınma ve yatırım bankaları oluşan bu aşım tutarlarını; 30/9/2025 tarihine kadar yüzde onu, 30/9/2026 tarihine kadar yüzde otuzu, 30/9/2027 tarihine kadar yüzde altmış ve 30/9/2028 tarihine kadar yüzde yüzü oranında gidermek zorundadır.

(2) Bu Tebliğin yürürlük tarihi itibarıyla 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan sınırlarda aşım bulunması halinde ise bu aşımın kalkınma yatırım bankalarının bir yıl içerisinde giderilmek zorundadır.

Yürürlük

MADDE 6 – (1) Bu Tebliğ 30/9/2024 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 7 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere, 5411 sayılı Bankacılık Kanunun amaçlarından biri de kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını sağlamak suretiyle bankaların tasarruf sahipleri ve yatırımcılar arasındaki finansal aracılık işlevini yerine getirmesi ve tasarrufların üretken yatırımlara dönüştürülmesidir. Kalkınma ve yatırım bankaları açısından bakıldığında ise üretken yatırımlara dönüştürülecek kaynaklar mevduat ve katılım fonu dışında kalan kendi özkaynakları da dâhil olmak üzere sahip oldukları veya menkul kıymet ihracı veya başka bir suretle topladıkları fonlardır. Bu fonların üretken yatırımlara dönüştürülmek suretiyle kredi sisteminin etkin işleyişinin sağlanması, bu bankalar aracılığıyla kalkınmanın ve sürdürülebilir büyümenin desteklenmesine katkıda bulunacaktır.

Bu kapsamda, kalkınma ve yatırım bankalarının, risk grupları ile olan ilişkilerinin kabul edilebilir düzeyde olmasının sağlanması, risk grubu hariç reel sektörün diğer firmalarının da desteklenmesi ve bu süreçte bahse konu bankaların finansal sağlamlığının korunması amacıyla risk yoğunlaşmasından kaçınılmalarının sağlanması, kredi sisteminin etkinliği ve finansal istikrar bakımından önem arz etmektedir.

Öte yandan, Kanunun 77 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca kalkınma ve yatırım bankaları, Kanunun 54 üncü maddesinde düzenlenen kredi sınırlarına ilişkin hükümlere tabi olmadığından, mevduat bankaları için geçerli olan kendi risk grubu ile herhangi bir gerçek veya tüzel kişiye yada risk grubuna sırasıyla özkaynaklarının yüzde 20 ve yüzde 25'i olarak uygulanan kredi sınırlarından muaf tutulmuş olmakla birlikte, Kanunun 43 üncü maddesinin birinci fıkrası ile Kurula; bankaların varlıkları, alacakları, özkaynakları, borç, yükümlülük ve taahhütleri, gelir ve giderleri arasındaki ilgi ve dengelerin ve malî bünyeyi etkileyen diğer tüm unsurların ve maruz kalınan risklerin tespiti, tahlili, izlenmesi, ölçülmesi ve değerlendirilmesi amacıyla **sınırlamalar ve standart oranlar da belirlemek** suretiyle gerekli düzenlemeleri yapma ve bunlar hakkında her türlü tedbiri alma yetkisi verilmiştir. Ayrıca, 2020 yılında yapılan Kanun değişikliği ile mezkur maddeye ikinci fıkra olarak eklenen hüküm uyarınca Kurul, kurumsal yönetim hükümleri ile koruyucu hükümlerin uygulanmasını da dikkate alarak, **her bir banka ya da banka grubu için belirlenen asgarî veya azamî standart oranlar ve sınırlardan farklı daha ihtiyatlı bir oran veya sınır tesis etmeye veya hesaplama ve bildirim dönemlerini farklılaştırmaya veya genel olarak belirlenmemiş oran ve sınırlar tespit etmeye** yetkili kılınmıştır.

Bu çerçevede, Kanunun 43 üncü maddesinin birinci fıkrası ve 77 nci maddesinin ikinci fıkrası hükmü ile 21/12/2023 tarihli ve 32406 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Risk Gruplarının Belirlenmesine ve Kredi Sınırlarına İlişkin Yönetmeliğin 17 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan hükümlere dayanılarak, kredi sisteminde etkinliğin sağlanması ve risk yoğunlaşmasının önlenmesi amacıyla, kalkınma ve yatırım bankalarında ana sermaye ve kaldıraç oranına dayalı bir sınırlama getirilmesine yönelik olarak *"Kalkınma ve Yatırım Bankalarında Kredi Sınırlarına İlişkin Tebliğ Taslağı"* hazırlanmıştır.